

TALEPAPIR

”Det talte ord gælder”

Spørgsmål

Samrådsspørgsmål AW

Ministeren bedes redegøre for det samlede forløb i den nye sag om ulovlig administration af fiskekvoter, som TV2 og Danwatch har afsløret. Der henvises til nyheden ”Kvotekonger har fået lov til at have ulovlige fiskekvoter for millioner: - Stort problem at ministeriet ikke reagerer”, tv2.dk, den 16. juni 2024. Herunder bedes ministeren redegøre for, hvordan ulovlighederne kunne finde sted i årevis, når Fiskeristyrelsen var bevidst om den ulovlige administration, hvornår og hvordan ministeren selv blev orienteret om den fejlbehæftede administration, og hvorfor ministeren først greb ind og orienterede Folketinget så sent i processen.

Samrådsspørgsmål AX

Ministeren bedes redegøre for, hvordan ministeren mener at have rettet op på fejlen og balancen i kvotesystemet, herunder hvilken compensation eller efterfølgende tildeling af ekstra kvoter han har

TALEPAPIR

gennemført til de især mindre fiskere, der i årevis har fået tildelt færre kvoter, end de egentlig havde ret til.

Samrådsspørgsmål AY

Mener ministeren, at ministeriet og ministeren har levet op til deres forpligtelser til at føre tilsyn med, at der bliver forvaltet efter loven, og til at reagere rettidigt, når de bliver orienteret om ulovlig administration? Der henvises til nyheden ”Kvotekonger har fået lov til at have ulovlige fiskekvoter for millioner: - Stort problem at ministeriet ikke reagerer”, tv2.dk, den 16. juni 2024.

TALEPAPIR

Svar

Tak for ordet og tak til spørgerne for spørgsmålene. Efter aftale med udvalget vil jeg lægge op til at besvare dem samlet.

[Indledning]

Temaet for samrådet i dag er en sag knyttet til Fiskeristyrelsens beregning af de såkaldte kvotekoncentrationslofter og en fejl, der er opdaget i de bagvedliggende beregninger.

Det er en sag, som flere af ordførerne også havde lejlighed til at høre om umiddelbart inden sommerferien i forbindelse med en teknisk gennemgang i ministeriet.

Lad mig starte med at slå fast, at det er en meget ærgerlig sag. Det er helt afgørende, at vores administration finder sted på et korrekt grundlag.

TALEPAPIR

Sagen er også ærgerlig, fordi det tager for lang tid at få fejlen nærmere afdækket og håndteret.

Som jeg også sagde inden sommerferien, så er jeg ikke tilfreds med, hvordan denne sag har været håndteret.

Derfor bad jeg tidligere på året Fiskeristyrelsen om at foretage en grundig gennemgang af hele forløbet, så vi kunne få klarlagt alle omstændigheder i sagen.

Jeg modtog gennemgangen den 27. juni 2024, og samme dag var der som nævnt en teknisk gennemgang for ordførerne med deltagelse af Fiskeristyrelsens nuværende direktør. I forlængelse heraf er styrelsens gennemgang også sendt til udvalget.

TALEPAPIR

Som jeg har oplyst udvalget om tidligere i dag [onsdag den 28. august 2024], har Fiskeristyrelsen imidlertid i går [tirsdag den 27. august 2024] informeret departementet om, at styrelsen er blevet gjort opmærksom på yderligere oplysninger, der *ikke* indgår i den grundige gennemgang. Der er tale om to mails, som Fiskeristyrelsen vurderer er relevante for beskrivelsen af det faktiske hændelsesforløb i sagen. Det er selvsagt *meget* beklageligt, at disse mails ikke er indgået i det materiale, styrelsen har baseret sin gennemgang på. Det vender jeg tilbage til.

Men inden da, vil jeg, blandt andet med afsæt i Fiskeristyrelsens grundige gennemgang, gennemgå de væsentligste nedslagspunkter i sagens forløb, og jeg vil starte med kort at forklare, hvori fejlen består.

[Hvad består fejlen af?]

Kort sagt har Fiskeristyrelsen tildelt kvoteandele på én måde og udregnet kvotekonzentration på en anden måde.

TALEPAPIR

Det kan måske lyde simpelt, men der er tale om en både fagligt kompleks og teknisk sag, der knytter sig til den beregningsmetode, som kvotekonzentration udregnes på.

Vi er helt nede i et hjørne af kvotekonzentrationsreglerne, som jeg gerne vil bruge lidt tid på at uddybe.

De såkaldte kvoteandele opgøres som en promise af den del af den samlede kvote for den pågældende fiskebestand, der er afsat til kvoteandele til fiskerne. Disse promise udløser hvert år en konkret mængde fisk.

For at sikre, at kvoteandelene ikke koncentrerer hos for få fiskere, er der indført lofter for, hvor mange kvoteandele en fisker må eje – de såkaldte kvotekonzentrationslofter.

TALEPAPIR

Fiskeristyrelsen beregner kvotekonzentration for den enkelte fisker ud fra en forudsætning om, at der for hver kvote er tildelt 1.000 kvoteandele – eller 1.000 promille – til fiskerne.

Som jeg forstår det, er fejlen opstået, fordi Fiskeristyrelsen har haft beregnet kvotekonzentration ved at vægte alle kvoter ud fra en samlet sum på 1.000 promille.

Men denne beregningsmetode tog ikke højde for, at der for flere fiskearter af historiske årsager er uddelt enten flere eller færre promilleandele end 1.000. Fiskeristyrelsen har på den måde tildelt enten mere eller mindre end 1.000 kvoteandele for en række kvoter.

Nogle fiskeres kvotekonzentration er derfor blevet over- eller undervurderet i forhold til, hvad den korrekte beregningsmetode ville have ført til.

TALEPAPIR

[Sagens konsekvenser for fiskerne]

Det siger sig selv, at en fejlagtig beregningsmetode som denne kan have haft økonomiske konsekvenser for den enkelte fisker – enten i begunstigende eller i bebyrdende retning.

Fiskeristyrelsen har konstateret, at nogle fiskere – uden de selv har været klar over det – har ejet for mange kvoteandele og dermed haft en økonomisk gevinst, i det omfang kvoten er udnyttet fuldt ud.

Samtidig er andre fiskere blevet afholdt fra at tilkøbe yderligere kvoter, og de er derfor potentielt gået glip af en økonomisk gevinst.

Begge dele er selvfølgelig beklageligt og burde ikke ske.

TALEPAPIR

Jeg vil gerne fremhæve, at der både i de begunstigende og bebyrdende tilfælde er tale om fiskere, der er i nærheden af kvotekonzentrationslofterne. Den fejlagtige beregningsmetode har med andre ord kun betydning for de fiskere, som allerede ejer kvoter, der bringer dem tæt på lofterne.

Fiskeristyrelsen har oplyst, at de ordninger, hvor mindre fiskere får tildelt ekstra kvoter, ikke er blevet påvirket af den fejlagtige beregningsmetode.

Der er således *ikke* tale om, at fiskere med en mindre kvote i årevis har fået tildelt færre kvoter, end de havde ret til, sådan som det ser ud til at være lagt til grund i spørgsmål AX. Det synes jeg, er en vigtig pointe at få med.

Det skyldes, at disse fiskere ikke er i nærheden af kvotekonzentrationslofterne.

TALEPAPIR

Fiskeristyrelsens fejlagtige beregningsmetode omhandler med andre ord alene de omsættelige kvoter, som fiskerne kan handle med hinanden, fordi Fiskeristyrelsen inden da har anvist kvoter til kystfiskerordningen mv.

[Tidsforløb – fejlretning]

Så til spørgsmålet om, hvordan fejlen kunne finde sted i en lang periode, når Fiskeristyrelsen havde kendskab til den.

Jeg har i den forbindelse noteret mig, at Fiskeristyrelsen i den grundige gennemgang konkluderer, at:

”(...) Fiskeristyrelsen burde have reageret hurtigere på en instruks fra departementet om at ændre sin beregningsmetode”.

Jeg har også noteret mig, at Fiskeristyrelsen konstaterer, at:

TALEPAPIR

”(...) der ikke har været en tilstrækkelig opfølgning på relevante problemstillinger, så disse og givne instrukser kunne være håndteret og efterlevet hurtigere.”

Jeg vil samtidig gerne understrege, at jeg mener, der går for lang tid fra tidspunktet, hvor den fejlagtige beregningsmetode opdages af departementet, til der rettes op i Fiskeristyrelsen. Det er også det, Fiskeristyrelsens konkluderer i den grundige gennemgang.

Ministeriet er i går – som nævnt indledningsvis – desuden blevet gjort bekendt med, at Fiskeristyrelsen af en ekstern part er blevet gjort opmærksom på oplysninger, som Fiskeristyrelsen vurderer har betydning for beskrivelsen af det faktiske hændelsesforløb, og som *ikke* er indgået i det materiale, som styrelsen har baseret sin gennemgang på. Der er tale om to mails, der er tilgået Fiskeristyrelsen i hhv. 2018 og 2021.

TALEPAPIR

Fiskeristyrelsen har oplyst, at styrelsen nu vil undersøge, om der måtte foreligge yderligere relevant materiale og på den baggrund revidere den grundige gennemgang.

Der skal ikke være tvivl om, at jeg finder det meget beklageligt, at der tilsyneladende er relevante informationer, der ikke er indgået i Fiskeristyrelsens gennemgang.

Jeg har noteret mig, at Fiskeristyrelsen nu foretager en fornyet materialeindsamling. Jeg har bedt Fiskeristyrelsen om at antage en ekstern part til at forestå denne materialeindsamling.

Jeg er – som nævnt flere gange før - meget optaget af, at denne sag bliver belyst grundigt, og det er meget vigtigt, at vi får det fulde billede frem i denne sag.

Jeg vil naturligvis oversende resultatet af Fiskeristyrelsens fornyede gennemgang til udvalget.

TALEPAPIR

Så må vi se, hvad det fører til. Jeg vil på nuværende tidspunkt ikke lægge mig fast på, hvad det giver anledning til.

[Tidsforløb – Orientering af minister]

Jeg er også blevet spurgt, hvordan og hvornår jeg selv er blevet orienteret om fejlen.

Det er jo en sag, der går noget tid tilbage – og som bekendt opstod den før min tid som minister.

Som jeg også tidligere har informeret om, hørte jeg – efter hvad mit system oplyser – første gang om sagen i forbindelse med den generelle mundtlige introduktion til de mange sager i ministeriet på et internt møde i starten af 2023.

Denne orientering – der vedrørte en faglig uoverensstemmelse, der ikke var afklaret – var helt overordnet, uden nærmere oplysninger om de faglige og retlige rammer for sagen.

TALEPAPIR

I midten af maj sidste år blev jeg første gang præsenteret for en skriftlig sag om, at der var konstateret en fejl i forvaltningen af kvotekonzentration.

I den forbindelse besluttede jeg, at Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg og Rigsrevisionen skulle orienteres skriftligt, når sagen var endeligt fagligt afklaret mellem departement og styrelse.

Det er klart, at jeg gerne havde set, ministeriet hurtigere havde håndteret sagen og orienteret mig nærmere om den konkrete sag og dens konsekvenser for de berørte fiskere. Arbejdet med at afklare og håndtere fejlen mellem styrelse og departement skulle være gået hurtigere. Det kan jeg også konstatere, at Fiskeristyrelsens konkluderer på baggrund af det forløb, der er afdækket i styrelsens grundige gennemgang.

TALEPAPIR

Derfor har jeg også indskærpet over for både mit departement og Fiskeristyrelsen, at der skal være tydeligere kommunikation og mere åbenhed om fejl, og at der skal ske en langt hurtigere afklaring af faglige uenigheder, så der kan ageres politisk om nødvendigt.

[Tidsforløb - Orientering af Folketinget]

Så er der spurgt ind til tidspunktet for orienteringen af Folketinget.

Som nævnt modtager jeg i maj 2023 en skriftlig sag, og jeg beder som sagt om, at Folketinget orienteres, hvilket sker i juni 2023.

Det er generelt vigtigt for mig, at orienteringer til Folketinget er fyldestgørende. I denne sag var det ligeledes vigtigt, at sagen blev endeligt, fagligt afklaret.

TALEPAPIR

[Midlertidig dispensation]

I relation til spørgsmålet om den foreløbige løsning på problemstillingen, så er det centrale i denne sag for mig at se, at der er sket en fejl i en offentlig myndighed.

Jeg mener principielt ikke, at erhvervsdrivende – hverken store eller små – skal lide under myndigheders fejl.

Jeg valgte derfor *midlertidigt* at give en dispensation til de fiskere, som på grund af den fejlagtige beregningsmetode er kommet over kvotekoncentrationslofterne. Den dispensation betyder, at fiskerne *ikke* bliver pålagt at frasælge de overskridende kvoter inden for en vis frist, hvilket ellers ville følge af reglerne på området.

Der er tale om en midlertidig løsning, som kan gælde, indtil der findes en permanent løsning.

TALEPAPIR

Min tilgang var og er, at en permanent løsning skal drøftes med Folketingets partier. Den drøftelse kan passende ske i forbindelse med de kommende forhandlinger om fremtidens fiskeri.

Her skal vi under alle omstændigheder drøfte spørgsmålet om kvotekonzentrationslofter. Jeg kan i dag tilkendegive, hvad jeg vil lægge op til i den forbindelse.

Mit udgangspunkt vil være, at de kvotekonzentrationslofter, vi har i dag, fastholdes.

Det vil så betyde, at *også* de fiskere, der i dag på grund af den fejlagtige beregningsmetode ligger over kvotekonzentrationslofterne, vil skulle nedbringe deres ejerskab, så lofterne overholdes.

Men det er som sagt noget, der skal drøftes snarligt. Det, håber jeg, at partierne vil være med til.

TALEPAPIR

[Handleplan]

Selvom der nu er rettet op, og Fiskeristyrelsen siden juni 2023 har anvendt den korrekte beregningsmetode, mener jeg også, at der er behov for at følge yderligere op på forløbet. Det, synes jeg, at Fiskeristyrelsens grundige gennemgang vidner om.

Det gælder iværksættelse af en række konkrete initiativer, der overordnet angår dels Fiskeristyrelsens interne forhold, dels departementets tilsyn med styrelsen:

For det første skal der ske en generel styrkelse af den juridiske faglighed i Fiskeristyrelsen, og de organisatoriske rammer i styrelsen skal understøtte dette.

Jeg kan i den forbindelse nævne, at Fiskeristyrelsens direktion bliver udvidet, og det juridiske element styrkes ved, at direktionen fremover også vil omfatte en juridisk vicedirektør.

TALEPAPIR

Det er et initiativ, der effektueres umiddelbart. *Fødevarestyrelsens* nuværende juridiske vicedirektør rokerer pr. 1. september 2024 til Fiskeristyrelsen og bliver en del af direktionen.

Derudover skal styrelsens processer ind mod departementet styrkes, og jeg har indskærpet, at koncernfælles afklaringer på faglige problemstillinger skal gå langt hurtigere.

For det andet vil forvaltningen af kvotekoncentrationsreglerne indgå som et centralt element i departementets tilsyn med Fiskeristyrelsen.

For det tredje vil Fiskeristyrelsen skulle genberegne kvoterne, så de summerer til 1.000 promille, og der vil skulle tages stilling til det lovgivningsmæssige grundlag herfor.

Den opgave er beregningsteknisk omfattende, og Fiskeristyrelsen har eksternt bistand tilknyttet det igangværende arbejde med genberegningen.

TALEPAPIR

Der vil i den forbindelse også skulle tages stilling til det lovgivningsmæssige grundlag for genberegningen.

Det betyder bl.a., at det skal sikres, at den fremadrettede praksis for allokering af kvoter f.eks. via den såkaldte fiskereserve sker inden for det gældende regelgrundlag.

Jeg vil gerne understrege, at Fiskeristyrelsen har oplyst, at styrelsen siden juni 2023 har beregnet kvotekoncentrationen korrekt. Genberegningen vedrører alene justeringen af de uddelte kvoteandele, så de summerer til 1.000, så systemet fremover er nemmere for både fiskerne og forvaltningen at gennemskue.

For det fjerde konkluderer Fiskeristyrelsen i sin grundige gennemgang, at der skal genoptages 12 sager.

TALEPAPIR

For det femte vil Fiskeristyrelsen gennemføre en fornyet materialeindsamling, og styrelsen vil på baggrund heraf udarbejde en opdateret gennemgang. Jeg har som nævnt bedt Fiskeristyrelsen om at antage en ekstern part til at forestå den fornyede materialeindsamling.

Jeg har som tidligere nævnt også indskærpet over for både departement og styrelse, at der skal være tydeligere kommunikation og mere åbenhed om fejl, og at der skal ske en langt hurtigere afklaring af faglige uenigheder, så der kan ageres politisk om nødvendigt.

[Afrunding]

Til sidst vil jeg gerne nævne, at Rigsrevisionen har stillet spørgsmål til sagen. Dem svarer ministeriet selvfølgelig på, og så må vi se, hvad Rigsrevisionen finder anledning til. Rigsrevisionen har også modtaget Fiskeristyrelsens grundige gennemgang.

TALEPAPIR

Jeg hilser det velkomment, at Rigsrevisionen udviser interesse for sagen. Det er altid godt at få Rigsrevisionens øjne på en sag.

Fiskeristyrelsen og departementet arbejder videre med de omtalte initiativer. Det er et arbejde, som jeg vil følge tæt og sørge for, at udvalget får en status inden udgangen af i år.

Jeg ser i øvrigt frem til snarligt at drøfte rammerne for fremtidens erhvervsfiskeri – og i den forbindelse også en permanent løsning på fejlen.

Tak for ordet.